

Kan bli enda bedre

En gjennomgang av offentlig statistikk om tannhelsetjenesten tyder på at tilbudet til de prioriterte gruppene generelt er blitt bedre i løpet av perioden 2004–2008. Variasjonene mellom fylkeskommunene er også blitt mindre. Flere rapporter fra fylkesrevisjonene konkluderer likevel med at tilbudet til de prioriterte gruppene kan bli bedre. Dette gjelder også samarbeidet mellom Den offentlige tannhelsetjenesten og pleie- og omsorgstjenesten.

 TEKST OG FOTO: TRINE SUPHAMMER

Dette fremgår av rapporten «Tannhelsetjenesten – med særlig blikk på offentlige tannhelsetjenester til prioriterte grupper».

Rapporten bygger på en gjennomgang av tilsynserfaring og annen kunnskap om tannhelsetjenesten i perioden 2004–2008. Rapporten omfatter alle grupper: barn, psykisk utviklingshemmede over 18 år og eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie.

Tilsynsrapport nr. 1/2010 er utarbeidet av seniorrådgiver i Helsetilsynet Linda Grytten.

Tilsyn gir positive resultater

Som en del av det overordnede faglige tilsyn med helsetjenesten har Helsetilsynet tidligere utredet området tannhelsetjenester, med et særlig vekt på omfanget av Den offentlige tannhelsetjenesten til de gruppene som tannhelsetjenesteloven stiller krav om at fylkeskommunen skal prioritere.

Tre tidligere rapporter om tjenesten viste betydelige fylkesvise forskjeller i tannhelsetjenestetilbudet, som ga grunn til bekymring for at prioriterte grupper i flere fylker ikke fikk det tilbudet de har krav på.

Ja, noen fylker ble regelrett «slaktet» gjennom disse rapportene. Det er derfor gledelig å se hvor stor aktivitet

TILSYN NYTTER. Seniorrådgiver i Helsetilsynet, Linda Grytten, skryter av Tannhelsetjenesten i Vest-Agder som snudde slakt til suksess etter tilsyn.

det har vært i mange fylkeskommuner etter at rapportene kom. Linda Grytten trekker frem tannhelsetjenesten i Vest-Agder som et godt eksempel på hvordan man kan snu en negativ utvikling til noe positivt. – De lå i bunnen på alle statistikker, men fremstår nå som en av de beste i klassen. Tannhelsetjenesten i Vest-Agder viser at tilsyn er nyttig, sier Grytten. Vest-Agder fylkeskommunes snuoperasjon ble omtalt i Munnpleien nr. 1/2009.

Mange faktorer

– Det er antakelig mange faktorer som har påvirket utviklingen. Resultater av fylkesrevisjoner av offentlige tannhelsetjenester har gitt nyttig tilbakemelding til fylkeskommunene om områder hvor det er potensial for forbedringer. Helsetilsynets inntrykk er at det stadig er stort behov for å utvikle hensiktsmessige og fungerende internkontrollsystemer for å sikre etterlevelsen av regelverket, sier Linda Grytten.

Noen konklusjoner

- I 2008 hadde samtlige fylkeskommuner over 90 prosent av barna under tilsyn. Fordi det alltid vil være noen barn som takker nei til et tilbud, og noen som blir innkalt til undersøkelse, men som ikke møter opp til avtalt tid, må dette resultatet betraktes som tilfredsstillende.
- Også for gruppen psykisk utviklingshemmede ser det ut som om tilbudet er blitt bedre. Det er viktig å vurdere tilbudet til denne gruppen for hver enkelt fylkeskommune siden lokale forhold varierer.
- For alle fylkeskommuner har det vært en økning i antall klienter i hjemmesykepleie som har blitt undersøkt eller fått behandling. Det er viktig å vurdere ikke bare hvor mange klienter som får et tilbud, men innholdet i tilbudet og kvaliteten på behandling.
- Andelen voksne som får behandling fra Den offentlige tannhelsetjenesten varierer fra mindre enn én prosent (Oslo og Akershus) til over 10 prosent (Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag og Finnmark). Mange fylkeskommuner gir et tilbud til voksne, selv om de ikke er i prioritert gruppe.